

Pressiteade

Luxembourg, 26. september 2022

Liikmesriigid peavad hoogustama ebaseadusliku kalapüügi vastast võitlust

Ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük on üks suurimaid ohte mereökosüsteemidele, kahjustades kalavarude säästvaks majandamiseks tehtavaid jõupingutusi. EL ja selle liikmesriigid on kehtestanud meetmeid ebaseadusliku kalapüügi kontrolli all hoidmiseks. Kuna aga liikmesriigid kohaldavad kontrolle ja sanktsioone ebaühtlaselt, ei ole need meetmed nii tõhusad kui peaksid. Sellisele järeltulele jõuti Euroopa Kontrollikoja täna avaldatud eriaruandes. Audiitorid soovivad Euroopa Komisjonil jälgida, et liikmesriigid tugevdaksid oma kontrollisüsteeme ebaseaduslike kalandustoodete impordi tõkestamiseks, ning tagada, et nad kohaldaksid nii ELi vetes kui mujal toimuva ebaseadusliku kalapüügi suhtes hoiatavaid sanktsioone.

EL on kalanduses oluline ülemaailmne osaleja, seda nii oma kalalaevastiku poolest (umbes 79 000 laeva) kui ka maailma suurima kalandustoodete importijana (34 % maailma kogukaubandusest). Koosõlas kestliku arengu eesmärkidega on EL võtnud kohustuse lõpetada 2020. aastaks ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük – eesmärk, mida ei ole saavutatud. Pealegi ei taga toote seaduslikkuse tagamine üksi, et toode on kestlikul viisil hangitud.

„EL on kehtestanud kontrollisüsteemid, mis raskendavad ebaseaduslikult püütud kalatoodete jõudmist tarbijateni,“ ütles auditit juhtinud kontrollikoja liige Eva Lindström. „Neile meetmetele vaatamata jõuavad sellised tooted aga ELi kodanike toidulauale. Üks peamisi põhjuseid on see, et liikmesriigid kohaldavad kontrolle ja sanktsioone ebaühtlaselt.“

EL kehtestas 2008. aastal püügi sertifitseerimissüsteemi, et tagada imporditud kalandustoodete seaduslikkus. Audiitorite hinnangul on süsteem parandanud jälgitavust ja tugevdanud impordikontrolli. Liikmesriigid kohaldavad kontrolle aga ebaühtlaselt. ELi püügi sertifitseerimissüsteem on paberipõhine, mis suurendab pettuseohtu; audiitorite sõnul parandaks tõhusust ühtne elektrooniline andmebaas ELi tasandil. Tegelikult on Euroopa Komisjon välja töötanud kogu ELi hõlmava IT-süsteemi, mille abil avastada pettusi ja automatiseerida kontrolle. Ükski liikmesriik seda aga ei kasuta. Komisjon on teinud ettepaneku muuta IT-süsteemi kasutamine kohustuslikuks.

Kui komisjon ja nõukogu leiavad, et kalandustoodete ELi eksportivates kolmandates riikides kehtestatud kontrollisüsteemid on puudulikud, võivad nad võtta meetmeid, väljastades nn kollaseid ja punaseid kaarte. Kui ELi mittekuuluv riik saab punase kaardi, peavad ELi liikmesriigid

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

keelduma igasugusest kalatoodete impordist selle riigi laevadelt. Audiitorid leidsid, et kaardisüsteem on osutunud kasulikuks, käivitades uuendusi enamikus riikides, kelle suhtes seda on rakendatud.

Liikmesriikide ülesanne on kontrollida oma lipu all sõitvate laevade püügitegevust, nagu ka riigi vetes toimuvat püügitegevust. Audiitorid leidsid, et liikmesriikide kontrollidega avastati sageli ebaseadusliku kalapüügi juhtumeid. Sellest hoolimata jätkub ülepüük ja saagist teatamata jätmine, mida põhjustab puudulik kontroll mõningates liikmesriikides. Saagi kohta valeandmete esitamine on ELi laevastiku kõige sagedasem rikkumine, millele järgneb püük suletud piirkondades või ilma kvoodita ning ebaseaduslike püügivahendite kasutamine. Audiitorite sõnul leidub piisavalt tõendeid selle kohta, et lossimiskohustuse täitmise tagamine on keeruline ja et ebaseaduslik tagasiheide merel jätkub. Ühtlasi leidsid nad aga, et auditiga hõlmatud ELi rahastatud projektid aitasid kalanduse kontrollisüsteemi tugevdada.

Seoses karistussüsteemiga täheldasid audiitorid, et valdav enamik avastatud tõsistest rikkumistest viis uurimise või süüdistuse esitamiseni, millele järgnes õigeaegne sanktsioon. Audit tõi aga ilmsiks võrdsete tingimuste puudumise ELis. Näiteks leidsid audiitorid, et sarnase rikkumise eest määratud trahvi keskmine summa varieerus vahemikus ligikaudu 200 eurot (Küpros, Leedu ja Eesti) kuni üle 7000 euro (Hispaania). Mõnes liikmesriigis ei olnud karistused piisavalt hoiatavad, et takistada ebaseaduslikku kalapüüki, sest need ei olnud proportsionaalsed rikkumise abil saadava majandusliku kasuga. Audiitorid soovivad komisjonil töötada hoiatava karistussüsteemi ühtse ja tõhusa kohaldamise nimel. Samuti tuleks karistuspunktide süsteemi kohaldamist liikmesriikides ühtlustada.

Eriaruanne 20/2022: „ELi meetmed ebaseadusliku kalapüügi vastu võitlemiseks – kontrollisüsteemid on kehtestatud, kuid neid nõrgestavad liikmesriikide ebaühtlased kontrollid ja sanktsioonid” on kättesaadav [Euroopa Kontrollikoja veebisaidil](#).

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 621 552 224